

Betænkning afgivet af Erhvervsudvalg den 6. maj 2008

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af forskellige love på Økonomi- og Erhvervsministeriets område

(Undtagelse fra indførelse af visse forskrifter og tekniske specifikationer i Lovtidende samt gennemførelse af transparensdirektivet)

[af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 12. marts 2008 og var til 1. behandling den 27. marts 2008. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og økonomi- og erhvervsministeren sendte den 16. januar 2008 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 60. Den 12. marts 2008 sendte økonomi- og erhvervsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 5 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Spørgsmålene og svarene herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Hans Christian Schmidt (V) fmd. Jacob Jensen (V) Rikke Hvilshøj (V)

Lars Christian Lilleholt (V) Tina Nedergaard (V) Colette L. Brix (DF) nfmd.

Pia Adelsteen (DF) Mike Legarth (KF) Per Ørum Jørgensen (KF) Orla Hav (S)

Ole Hækkerup (S) Henrik Dam Kristensen (S) Niels Sindal (S) Karsten Hønge (SF)

Flemming Bonne (SF) Morten Helveg Petersen (RV) Frank Aaen (EL)

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Ny Alliance (NY)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 99****Bilagsnr. Titel**

1	Høringssvar og høringsnotat, fra økonomi- og erhvervsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 99**Spm.nr. Titel**

1	Spm. om, hvilke argumenter der er for at fravige princippet om, at retsforskrifter, der er bindende for virksomheder og borgere, offentliggøres på dansk i Lovtidende, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvilke ekstraordinære omstændigheder der skal foreligge, for at retsforskrifter, som omfattes af lovforslaget, ikke skal foreligge på dansk, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvordan man vil sikre, at alle borgere har adgang til at sætte sig ind i gældende retsforskrifter, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om indhentning af domstolenes vurdering af lovforslagets udformning og mulige konsekvenser, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvordan mulighederne for fri konkurrence er, hvis andre uden for en snæver personkreds kunne ønske at agere inden for forskrifternes anvendelsesområde, men på grund af manglende eller mangelfuld offentliggørelse ikke får de fornødne informationer, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

Bilag 2

Udvalgets spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og svarene er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 1:

Hvilke argumenter er der for at fravige princippet om, at retsfor skrifter, der er bindende for virksomheder og borgere, offentliggøres på dansk i Lovtidende?

Svar:

Det er alene de tekniske specifikationer, der med forslaget vil kunne få retsvirkning uden at foreligge på dansk. De tekniske specifikationer er typisk fælleseuropæiske eller internationale standarder. Standarder af denne art vil alene fungere som retsskabende i de situationer, hvor der henvises direkte til dem i en lov eller en forskrift, eller hvor en standard er indarbejdet i en forskrift.

Enhver anden brug af standarder er frivillig, og dermed ikke underlagt kravet om offentliggørelse i Lovtidende.

Begrundelsen for at undtage fremmedsprogede standarder fra offentliggørelse i Lovtidende er, at de ikke retter sig mod den almindelige borger, men mod meget snævre kredse af virksomheder. Disse virksomheder arbejder i internationale, professionelt orienterede sammenhænge, hvor arbejds sproget ofte er engelsk. Virksomheden finder det nødvendigt at anvende standarderne på originalsproget. Ved at anvende originalsproget mindskes risikoen for, at der forekommer utilsigtede uoverensstemmelser mellem den danske udgave og den originalsprogede udgave med deraf følgende uklarhed om, hvorvidt der leves op til f.eks. et produktkrav.

Hvis et produkt f.eks. produceres i Kina, og producenten anvender en standard, der er oversat til kinesisk, mens den danske importør anvender samme standard, men oversat til dansk, er usikkerhedsproblematikken endnu større. I den situation er man nødsaget til at gå tilbage til kilden – det vil sige det originalsprogede dokument – for at fjerne eventuel fortolkningstvív.

Hertil kommer, at oversættelse af standarder kan være uforholdsmæssigt dyrt. Det skyldes, at der ofte er ganske få virksomheder, der bruger den enkelte standard. For standarder vedrørende gasmateriel og gasapparater er der f.eks. kun 3 fabrikanter. For standarder for elektriske jordkabler findes alene én fabrikant. For standarder for fyrværkeriartikler er der 17 importører af fyrværkeriartikler, hvis produkter testes i forhold til 31 forskellige standarder. F.eks. kan nævnes standard EN 14035-38:2006 om fyrværkerirør. Dertil kommer, at standarderne kan være på flere hundrede sider. Disse fabrikanter vil typisk ikke efterspørge en oversættelse, da de foretrækker det præcise ordvalg og formuleringer i den originale version af standarden.

Endelig er standarder private dokumenter, som de nationale standardiseringsorganisationer har ophavsret til. Ud over omkostningerne ved oversættelse vil køb af standarder med henblik på offentliggørelse medføre yderligere udgifter.

Samlet set står udgifterne ved oversættelse og offentliggørelse af meget specialiserede standarder altså ikke altid mål med antallet af brugere af dem, særligt ud fra det perspektiv, at disse brugere generelt ikke efterspørger en oversættelse. Dette er gældende praksis i dag.

I fremtiden vil der være færre standarder, der undtages fra offentliggørelse i Lovtidende. Det skyldes, at EU-direktiverne i fremtiden vil blive udarbejdet i overensstemmelse med de principper,

der blev fastlagt i Rådets resolution 85/C 136/01, og som kaldes »ny metode«. Efter ny metode vil de grundlæggende sikkerhedskrav, der stilles til f.eks. produkter, blive fastlagt i de enkelte direktiver, der skal implementeres i national ret, og det vil så være frivilligt, om man vælger at følge en standard.

Hvis man som producent vil være sikker på, at man lever op til sikkerhedskravene, kan man blandt andet gøre det ved at følge den standard, der er udarbejdet i EU-regi for det pågældende produkt. Det er ikke et krav, at man følger standarden. Hvis man vælger at producere noget, der ikke følger standarden, skal man på anden måde sikre sig, at man lever op til de grundlæggende sikkerhedskrav i direktivet og den nationale lovgivning, der implementerer direktivet.

Hidtil har praksis været således, at standarden kunne være gældende, selvom de ikke forelå på dansk. Det er denne praksis, der med forslaget lovfæstes.

Spørgsmål 2:

Hvilke ekstraordinære omstændigheder skal foreligge, for at retsfor skrifter, som omfattes af lovforslaget, ikke skal foreligge på dansk?

Svar:

Det er alene de tekniske specifikationer og standarder, hvorved forstås bl.a. fælleseuropæiske eller internationale standarder, der efter forslaget vil kunne få retsvirkning uden at foreligge på dansk. Reglerne retter sig f.eks. mod specifikke typer af fabrikanter, men vil ikke være rettet mod den almindelige borger. Lovforslaget er udtryk for et ønske om at videreføre de regler, der har været gældende på området indtil 1. januar 2008, og som ikke hidtil har voldt problemer. Med forslaget lovfæstes også den hidtidige praksis med, at standarder kan være gældende, selvom de ikke foreligger på dansk.

Selve forskrifterne vil altid foreligge på dansk. Hvis en standard er obligatorisk, vil der altid i forskrifterne være en henvisning til standarden på dansk.

Det forventes fremover alene at være et begrænset antal standarder og andre tekniske specifikationer, der kan være grund til at undtage fra offentliggørelse i Lovtidende. Det skyldes, at standarder og andre tekniske specifikationer i højere grad end i dag vil være frivillige at anvende. Det vil sige, at der i selve forskriften vil blive fastsat, hvilke væsentlige krav der skal være opfyldt, for at f.eks. en stikkontakt er tilstrækkelig sikker. Stikkontakten kan fremstilles på mange måder, men hvis fabrikanten følger en given standard, er der en formodning om, at stikkontakten lever op til kravene om at være sikker.

De omstændigheder, der kan begrunde, at visse standarder ikke skal foreligge på dansk, er, at de retter sig mod snævre kredse af virksomheder, der arbejder i internationale, professionelt orienterede sammenhænge, hvor arbejdssproget ofte er engelsk. For sådanne virksomheder kan det være nødvendigt, at de anvender standarderne på originalsproget, og der er derfor reelt ikke behov for, at standarderne oversættes.

Hertil kommer, at oversættelse af standarder kan være uforholdsmæssigt dyrt. De kan være meget omfangsrige og anvendes i nogle tilfælde kun af ganske få virksomheder.

Allerede i dag udsender Sikkerhedsstyrelsen tekniske meddelelser eller anden information til de relevante virksomheder. Forskrifter med detaljerede tekniske krav kan på den måde ledsages af en nærmere forklaring. Hermed skabes der fra kundgørelsesøjeblikket et endnu bedre grundlag for efterlevelse af reglerne.

Spørgsmål 3:

Hvordan vil man sikre, at alle borgere har adgang til at sætte sig ind i gældende retsforskrifter?

Svar:

De forskrifter, standarder og andre tekniske specifikationer, der foreslås undtaget fra offentliggørelse, er f.eks. forskrifter og standarder, der er udformet som håndbøger for fagfolk. De indeholder typisk reglementer med detaljerede tekniske sikkerhedskrav rettet imod grupper af forskellige installatører. Reglementerne opfylder ikke de sædvanlig formkrav for bekendtgørelser og egner sig bedst til en direkte målrettet kundgørelse til de berørte kredse af virksomheder, sådan som de er blevet kundgjort hidtil.

Disse regler retter sig ikke mod den almindelige borger, men kun til snævre kredse af virksomheder, der ofte er meget specialiserede.

Enhver, som har interesse i disse forskrifter og specifikationer, vil imidlertid, som det allerede er tilfældet i dag, kunne gennemse dem hos Sikkerhedsstyrelsen eller på et andet sted efter aftale. Forskrifterne og specifikationerne har også hidtil været undtaget fra kravet om offentliggørelse, og der er således tale om fortsættelse af hidtidig praksis.

Erfaringen viser, at brugerne af forskrifterne og specifikationerne ikke har fundet det problematisk, at der ikke er sket offentliggørelse. Brugerne har enten fået oplysninger om forskrifterne m.v. direkte fra Sikkerhedsstyrelsen, via deres faglige nationale eller internationale netværk eller fra anden relevant offentlig myndighed.

Muligheden for at gennemse forskrifterne hos Sikkerhedsstyrelsen har kun været benyttet enkelte gange. Dette må således tages som et udtryk for, at forskrifterne har en sådan karakter, at de ikke er interessante for andre end dem, de umiddelbart er rettet imod, og som får kendskab til dem via de kilder, der er nævnt ovenfor.

Spørgsmål 4:

Ministeren bedes indhente domstolenes vurdering af lovforslagets udformning og mulige konsekvenser, f.eks. ved en udtalelse fra Dommerforeningen.

Svar:

Jeg har på opfordring af udvalget indhentet en udtalelse om lovforslaget fra Den Danske Dommerforening. Udtalelsen vedlægges.

Dommerforeningen har efter gennemgang af lovforslaget, ministeriets høringsnotat og Advokatrådets høringssvar anført, at Dommerforeningen tiltræder Advokatrådets principielle betragtninger om, at retsforskrifter, der er en del af dansk ret, bør foreligge på dansk, navnlig hvis forskrifterne kan medføre straf.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt fremmedsprogede standarder kan indgå i retssager om overtrædelse af forskrifter, der henviser til sådanne standarder, har Dommerforeningen anført, at dokumenter, der er affattet på et fremmed sprog, i medfør af retsplejelovens § 149, stk. 2, skal ledsages af en oversættelse. Denne oversættelse skal, når retten eller modparten forlanger det, bekræftes af en translator. Foreningen siger dog også, at oversættelse kan frafalde, når begge parter er enige om det og retten mener at have tilstrækkeligt kendskab til det fremmede sprog.

Dommerforeningen har også anført, at engelsksprogede dokumenter i praksis ofte accepteres. Det forudsætter dog, at både parterne og rettens medlemmer har det fornødne kendskab til sproget, hvilket må bedømmes konkret i relation til den foreliggende tekst.

Det er således ikke et problem i forhold til gennemførelse af en retssag, at en standard kun findes i en engelsksproget version. I de tilfælde, hvor dommeren eller en part finder det nødvendigt, vil standarden blive oversat.

Overtrædelse af standarder er i øvrigt ikke direkte strafbelagt. Når der i en strafbelagt regel henvises til en fremmedsproget standard og den ikke er fulgt, kan standarden dog få betydning ved vurderingen af, om et sikkerhedskrav er tilsidesat.

Når der er problemer med overholdelse af regler, der udmøntes gennem standarder, vil der ofte i praksis blive meddelt et påbud, hvor de gældende sikkerhedskrav præciseres. Normalt er det først, hvis påbudet ikke efterkommes, at der vil blive tale om straf.

Til udvalgets orientering bemærkes, at Justitsministeriet ved gennemgang af lovforslaget ikke har haft bemærkninger til retssikkerheden i forbindelse med lovforslaget.

DEN DANSKE DOMMERFORENING

Dato: 9. april 2008

J.nr.:

Sikkerhedsstyrelsen I
Nørregade 63
6700 Esbjerg

I skrivelse af 2. april 2008 har Sikkerhedsstyrelsen anmodet om Dommerforeningens bemærkninger til forslag til lov om ændring af forskellige love på Økonomi- og Erhvervsministeriets område samt til Advokatrådets høringssvar vedrørende forslaget.

Dommerforeningen kan tiltræde Advokatrådets principielle betragtninger om, at retsfor skrifter, der er en del af gældende dansk ret, bør foreligge på dansk, navnlig hvis overtædelse af forskrifterne kan medføre straf.

Spørgsmålet om, hvorvidt standarder, der ikke foreligger på dansk, kan indgå i retssager om overtædelse af tekniske forskrifter, der henviser til sådanne standarder, reguleres af retsplejelovens § 149, stk. 2, hvorefter ”dokumenter, der er affattede i fremmede sprog, skal ledsages af en oversættelse, der, når retten eller modparten forlanger det, skal bekræftes af en translator. Oversættelse kan dog frafaldes, når begge parter er enige derom, og retten tiltror sig fornødent kendskab til det fremmede sprog”.

Det er således udgangspunktet, at der skal ske oversættelse af et fremmedsproget dokument. I praksis accepteres i hvert fald engelsksprogede dokumenter ofte, men det forudsætter som anført i bestemmelsen, at både begge parter og rettens medlemmer har fornødent kendskab til sproget, hvilket må bedømmes konkret i relation til den foreliggende tekst.

Lovforslaget giver i øvrigt ikke Dommerforeningen anledning til bemærkninger

Med venlig hilsen

Jørgen Lougart

Spørgsmål 5:

Hvordan er mulighederne for fri konkurrence, hvis andre uden for en snæver personkreds kunne ønske at agere inden for forskrifternes anvendelsesområde, men på grund af manglende eller mangelfuld offentliggørelse ikke får de fornødne informationer?

Svar:

Et af hovedargumenterne for at have standarder er netop hensynet til at skabe fri konkurrence over landegrænserne. De fælleseuropæiske og internationale standarder skaber rammer for øget samhandel og giver Danmark mulighed for i højere grad at udnytte sit eksportpotentiale på de områder, hvor konkurrencen er størst. Ønsket om at skabe et velfungerende indre marked i EU inden for det mere tekniske område er således også baseret på udarbejdelse og implementering af fælleseuropæiske standarder.

Udvikling af standarder i det europæiske og internationale standardiseringssystem bygger på åbenhed, aktiv deltagelse og enighed. Ønsket er at inddrage alle relevante parter i udviklingen af standarder og skabe enighed om, hvordan standarderne skal udformes. Alle nye arbejdsområder for standardisering annonceres på Dansk Standards hjemmeside og ved direkte kommunikation til de interessenter, Dansk Standard allerede har kendskab til. Det betyder, at alle, der interesserer sig for området, over for Dansk Standard kan tilkendegive deres interesse og ønske om at deltage.

Ofte vil informationssøgning ske via relevante offentlige myndigheder, de regionale erhvervscentre eller Internettet. Den relevante myndighed eller det relevante erhvervscenter vil enten kunne oplyse om gældende standarder eller guide videre i processen. På Internettet vil den, der ønsker at komme ind på markedet enten som fabrikant, importør, installatør eller andet, med stor sandsynlighed bruge nogle søgeord, der enten leder vedkommende direkte til Sikkerhedsstyrelsen eller mere indirekte henviser til f.eks. Erhvervs- og Byggestyrelsen eller Dansk Standard, der vil kunne guide folk videre.

Dansk Standard har i øvrigt en særlig forpligtigelse til offentliggørelse af standarder. Alle standarderne er tilgængelige på www.ds.dk. Standarderne kan købes enkeltvis, i abonnement eller via licensaftale. Dansk Standard sørger også for at øge kendskabet til de enkelte standarder mest muligt blandt de danske virksomheder og i det danske samfund. Det sker gennem forskellige former for kommunikation og markedsføring. Det er almindelig praksis – også på en række andre områder – at man må betale for standarder. Det gælder f.eks. på arbejdsmiljøområdet (vedrørende maskiner og tekniske hjælpemidler), byggeområdet (vedrørende byggevarer), søfartsområdet (vedrørende skibes indretning) og en række regler på miljøområdet.

Af Sikkerhedsstyrelsens hjemmeside fremgår det, hvilke regler der gælder, og hvis reglerne ikke fremgår direkte af hjemmesiden, vil der være oplysninger om, hvor de kan fås eller købes.

Undladelse af at offentliggøre forskrifterne i Lovtidende vil altså ikke gøre det mere vanskeligt for dem, der anvender reglerne, at finde ud af, hvilke regler der gælder. Den manglende offentliggørelse i Lovtidende vil heller ikke have negativ indflydelse på den frie konkurrence. Det bemærkes, at Sikkerhedsstyrelsen som offentlig myndighed bistår virksomheder og andre med informationer om relevant materiale i forbindelse med udvikling, køb, salg, markedsføring m.v. af f.eks. elprodukter, fyrværkeri og legetøj.